

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/27/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615200187
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5615200187.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. František Dulačka a členiek senátu Mgr. Mária Kašíková a Mgr. Katarína Beniačová, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti G. : N., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, obidve bytom G. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti matky Ing. G. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, t. č. G. XXX, právne zastúpenej JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom X. S., A. XXX, a otca Y. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, právne zastúpeného JUDr. Milanom Trnovským, advokátom so sídlom X. S., ul. D. I. S. XXXX/X, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 8P/2/2015-35 zo dňa 25.02.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd maloleté deti N. a H. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otca zaviazal počnúc dňom 13. 01. 2015 platiť na výživu mal. N. mesačne sumu 130,- Eur a mal. H. mesačne sumu 130,- Eur. Zaostalé výživné za čas od 13. 01. 2015 do 28. 02. 2015 na mal. N. vo výške 209,61 Eur povolil otcovi splácať mesačnými splátkami vo výške 20,- Eur mesačne splatnými spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Rovnaký výrok vyniesol aj voči maloletej H.. Vyhlásil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vychádzal zo zistenia, že rodičia od decembra 2014 nežijú v spoločnej domácnosti, nebolo medzi nimi sporné, že deti budú zverené do osobnej starostlivosti matky avšak nevedeli sa dohodnúť na výške výživného, keď neplnenie vyživovacej povinnosti otcom detí od 13.01.2015 sporné nebolo. Jadro dokazovania bolo vykonané vo veci sp. zn. 10P/67/2014 o rozvod manželstva rodičov maloletých detí. Rodičia vlastnia rodinný dom, v ktorom momentálne býva otec detí. Matka detí býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a maloletými deťmi. Rodičia sú úverovo zaviazaní a majú aj spoločný dlh voči rodičom matky detí. Náklady na živobytie sú u detí aj rodičov bežné, nie sú zvýšené napr. zdravotným stavom. Preukázaný príjem matky maloletých detí zo zamestnania 551,25 Eur nie je nadštandardný, z podnikania vzhľadom na krátku dobu jeho tvrdenia zatiaľ matka príjem nemá, čo otec nespochybnil. Otec detí je síce evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, ale až od 29.12.2014, hoci živnosť pozastavil už od 01.12.2014. Vzhľadom na jeho odsúdenie v auguste 2014 ako dôvod pozastavenia živnosti neobstojí neistota z výsledkov trestného konania, ani zadržanie vodičského preukazu. Otec potvrdil, že vodičské oprávnenie mu bolo vrátené asi v októbri 2013, pričom uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá sa podľa jeho slov vzťahuje len na územie Českej republiky.

Deklaroval, že mieni v živnosti pokračovať od mája 2015. Vo vedomí existencie vyživovacej povinnosti otcovi detí nič nebránilo v podnikaní ďalej pokračovať. Na základe živnostenského oprávnenia otca, on pracoval ako vodič kamióna a matka samostatne niekoľko rokov realizovala logistickú a špedičnú činnosť, čo v súčasnosti vyvoláva aj problém s „oddelením“ financií zarobených matkou detí od financií zarobených ich otcom. Vrátením pomerne vysokých čiastok (dokopy 3.000,- Eur) matka ohrozila živobytie detí a sťažila ich otcovi plnenie vyživovacej povinnosti, ktorá ma absolútnu prioritu, nehovoriac o paradoxe, že od uvedenej doby matka pokrýva chýbajúci rozdiel vo financiách zas len z finančnej pomoci jej rodičov, ktorým vrátila pažičku. Na základe uvedeného ustálil, že v možnostiach otca (ktoré nevyužíva) je platenie výživného požadovaného matkou. Otec si nemusí zabezpečiť príjem len podnikaním alebo len výkonom práce vodiča. Je mladý, zdravý, disponuje stredoškolským vzdelaním s maturitou. Môže sa uchádzať napr. aspoň o výkon brigádnickej činnosti sprostredkovanej niektorou z pracovných agentúr pôsobiacich v Liptovskom Mikuláši. Výživné stanovené je zodpovedajúce možnostiam, schopnostiam ich rodičov, ale aj reálnym potrebám maloletých detí na výživu, ktoré ich otec nespochybnil.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie otec. Má za to, že jeho finančné pomery mu neumožňujú platiť výživné na maloleté deti vo výške ako súd určil. Trpí chorobou, ktorá je ako choroba uznávaná na celom svete - alkoholizmom, a preto je nevyhnutné, aby sa na túto chorobu liečil. Vzhľadom na rôzne sociálne dopady tejto choroby, akými sú ohrozenie vývinu v zamestnaní, strata profesionálnej kariéry, problémy v rodine, finančné a existenčné problémy, má za to, že jeho finančné pomery neumožňujú platiť výživné v stanovenej výške. V prvom rade sa musí dať do poriadku, vysporiadať sa s chorobou tak, aby mohol plniť svoje povinnosti. Ochorel v dôsledku zlej rodinnej, zdravotnej a pracovnej situácie. Od 29.12.2014 je v evidencii uchádzačov o zamestnanie a táto evidencia trvá. Nie je príjmom pomoci v hmotnej núdzi ako ani inej sociálnej dávky. Vzhľadom na jeho zdravotný stav, nie je možné, aby sa v súčasnosti zamestnal. Poukázal na ust. § 207 Trestného zákona a okresný súd v rozpore so zásadou primeranosti určil neprimerane vysoké výživné na každé maloleté dieťa, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že táto suma je neprimerane vysoká, vzhľadom na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Dňa 31.03.2015 nastupuje na ústavnú liečbu a po jej úspešnom absolvovaní má záujem vynaložiť všetko úsilie za účelom uspokojenia všetkých odôvodnených potrieb svojich maloletých detí. Na základe toho navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť.

K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že nástup otca na ústavnú liečbu je účelový a na túto skutočnosť súd nemôže prihliadať. Doteraz požívanie alkoholu z jeho strany bagatelizoval, nepovažoval sa za alkoholika a v konaní o rozvod uviedol, že ho dávajú dokopy jeho rodičia a už ho aj čiastočne dali. Poukázal na to, že sa zo svojich problémov dostane sám. Je preukázané, že stav, ktorý otec maloletých detí popisuje si zavinil sám, jeho konanie a správanie nemôže ísť na ujmu maloletým deťom. Otec maloletých detí dlhodobo požíva alkoholické nápoje, aj predtým ako sa mu stala dopravná nehoda. Už v minulosti svojim nezodpovedným prístupom vystavil rodinu možnosti straty príjmu. Bol potrestaný rozhodnutím o priestupku za to, že pod vplyvom alkoholu viedol dvojstopové motorové vozidlo. Ani napriek tomu neprestal požívať alkoholické nápoje. Za dopravnú nehodu z 29.09.2013 v Českej republike mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorového vozidla na dobu 8 rokov a podľa udania otca sa toto vzťahuje len na územie Českej republiky. To neznamená, že by nemohol vykonávať činnosť aj mimo územia Českej republiky, prípadne úplne inú prácu. Otec prezentoval, že nie je žiadna prekážka, pre ktorú by nemohol pracovať a zabezpečovať si príjem. Otec má zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, ku ktorej musí pristupovať zodpovedne tak, aby to nebolo na ujmu maloletých detí. Otec zo živnosti v roku 2014 dosiahol čistý mesačný príjem 1.739,42 Eur, a to vykonával prácu len do augusta 2014. Tento mohol dosahovať pokiaľ by vo výkone živnosti pokračoval. Svoju situáciu si zapríčinil výlučne sám, keďže bol odsúdený za trestný čin, ku ktorému došlo pri jazde motorovým vozidlom rýchlosťou prevyšujúcou povolenú rýchlosť, navyše aj za súčasného zistenia alkoholu v dychu v krvi. Dňa 23.03.2015 uhradil výživné v sume 560,- Eur s uvedením poznámky pre prijímateľa „výživné marec, apríl“. Uvedené preukazuje, že je v jeho možnostiach zabezpečiť a uhradiť výživné určené súdom. V konaní o rozvod otec uvádzal, že si hľadá prácu a vyjadril sa, že v súčasnej dobe by mohol pracovať, zaplatil si 350,- Eur na kartu vodiča a uviedol, že od mája by chcel opätovne pracovať. Vzhľadom na uvedené navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že výživné určené súdom je primerané veku a potrebám maloletých detí, a preto považuje rozhodnutie za správne a navrhuje ho potvrdiť.

Krajský súd ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania, proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§201, §204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu ustanovenia §212 ods. 1, 2 písm. a) O.s.p. a rozsudok podľa §219 ods. 1,2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd sa v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil/zopakoval niektoré podstatné skutočnosti (§219 ods. 2 O.s.p.).

Z ustáleného skutkového stavu zisteného okresným súdom jednoznačne vyplýva, že starostlivosť o maloleté deti vykonáva matka maloletých detí a neboli zistené žiadne nedostatky. Otec maloletých detí je od 29.12.2014 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Od 01.12.2014 do 01.12.2017 má pozastavenú živnosť. O poskytnutie dávky v hmotnej núdzi nepožiadal. Za zdaňovacie obdobie roku 2013 dosiahol príjmy 89.257,24 Eur a výdavky 82.102,52 Eur. Základ dane pred znížením o nezdaniteľnú časť je 7.154,72 Eur. Z tohto ustálil priemerný čistý príjem otca cca 596,23 Eur. Matka od júla 2014 je zamestnaná v spoločnosti Bioenergia, distribúcia Žilina, s.r.o. a jej priemerný mesačný príjem za august, september, október 2014 bol 551,25 Eur. Od októbra 2014 obnovila svoje živnostenské oprávnenie. Žiadne úspory z prostriedkov, ktoré chodili z účtu odporcu nemá. Z výpisu peňažného denníka za rok 2014 boli ku dňu 31.12.2014 účtované príjmy zahrňované do základu dane z príjmu 4.030,- Eur a výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov 4.341,07 Eur. S maloletými deťmi býva v spoločnej domácnosti s rodičmi.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Určenie výšky vyživovacej povinnosti vychádza zo skutočnosti, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Z uvedeného je zrejmé, že vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu majú obaja rodičia dieťaťa, pričom platí, že súd individuálne skúma schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého z rodičov. Dôležité je upozorniť na skutočnosť, že pod pojmom „svojich schopností a možností“ sa nerozumie len čistý priemerný mesačný príjem rodiča (mzda a ostatné príjmy za predchádzajúci kalendárny rok), ale súd komplexne posudzuje schopnosti a možnosti rodiča. Je tomu tak z dôvodu, aby sa rodič nemohol zbavovať (prípadne znižovať) vyživovacej povinnosti voči dieťaťu napr. tým, že príjme finančne nevýhodnejšie zamestnanie alebo sa stane dobrovoľne nezamestnaným, prípadne sa zbavuje svojho majetku. Vyživovaciu povinnosť vykonáva rodič, ktorému bolo dieťa zverené do starostlivosti osobnou starostlivosťou a poskytovaním vecných plnení ako stravy, zdravotníckych potrieb a bývania. Druhý z rodičov plní svoju vyživovaciu povinnosť formou finančného plnenia.

Okresný súd vo veci správne určil výšku výživného na každé maloleté dieťa, keď mal preukázané príjmy otca zo živnostenskej činnosti, ktorú otec maloletých detí pozastavil a to z dôvodu, že pod vplyvom alkoholu spôsobil dopravnú nehodu v Českej republike, kde mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Uvedený stav si otec maloletých detí zapríčinil sám svojím konaním. Jeho konanie a správanie nemôže ísť na ujmu maloletým deťom. Otec maloletých detí pred súdom ani nepreukázal, že sa snažil zabezpečiť inú prácu, keďže mu bol uložený trest zákazu činnosti. Otec si musel byť vedomý, že má zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, a preto sa mal správať zodpovedne. Je povinnosťou oboch rodičov venovať všetky sily k čo najoptimálnejšiemu zaisteniu výživy a ďalších potrieb svojho dieťaťa, podľa svojich faktických schopností a možností v súlade s ust. § 62 Zákona o rodine.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, dospel k záveru, že okresný súd správne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania a zaujal správny právny záver o výživnom na maloleté deti. Preto odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.